

MUSIIKIN LAAJA OPPIMÄÄRÄ

**Musiikin syventävät opinnot
Musiikin tekemiseen suuntautuminen,
opintojaksoliite**

Liite opetussuunnitelmaan 1.1.2018 (1.8.2026)

**HELSINGIN
KONSERVATORIO**
Rohkeasti klassinen

SYVENTÄVÄT INSTRUMENTTITAITOT (110 h)

Tavoitteet ja sisältö

Opintojen tavoitteet asetetaan yhdessä opettajan kanssa ja niiden saavuttamista seurataan lukuvuosittain.

Opintojakson suoritettuaan oppilas

Esittäminen ja ilmaiseminen

- osaa ylläpitää instrumenttitaitojaan
- on omaksunut monipuolista, eri aikakausia ja tyylejä edustavaa musiikkia
- ilmaisee musisoidessaan erilaisten sävellysten tyylejä ja aikakausien keskeisiä piirteitä
- jäsentää soittamaansa musiikkia ja sen karaktärejä
- hahmottaa ja osaa muotoilla musiikillisia kokonaisuuksia
- käyttää musiikin voimavaihteluita vivahteikkaasti
- käsittelee rytmejä ja tempoja selkeästi
- kykenee ilmaisemaan musiikillisia ideoita instrumentillaan
- osaa hyödyntää instrumenttiaan luodessaan omaa musiikkiaan
- esittää harjoittelemaansa ja omaa musiikkiaan yksin / erilaisissa kokoonpanoissa
- kokee iloa, elämyksiä ja kehittymistä musisoidessaan

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

- hyödyntää monipuolisesti erilaisia harjoittelutapoja (mm. rytmittävät, mielikuvaharjoittelu, oman soiton tallentaminen)
- huomioi harjoittelussaan ergonomian (esim. soittoasento, lämmittely, tauotus, keuhonhuolto)
- harjoittelee itsenäisesti ja säännöllisesti opettajan ohjeiden mukaisesti ja ottaa vastuuta edistymisestään
- asettaa tavoitteita oppimiselleen ja arvioi niiden saavuttamista yhdessä opettajansa kanssa sekä ottaa vastaan palautetta
- haluaa oppia monipuolisesti lisää musiikista ja soittamisesta

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- lukee, ymmärtää ja tulkitsee nuottikuvaa
- hallitsee soittamansa sävellajit, intervallit ja soinnut
- ymmärtää ja ottaa huomioon harmoniset jännitteet yhteissoitossa
- hahmottaa erilaisia musiikin rakenteita ja kokonaisuuksia
- on tutustunut eri tyylejä ja aikakausia edustavaan musiikkiin myös kuunnellen
- osaa kuvailla ja jäsentää kuulemaansa musiikkia

Säveltäminen ja improvisointi

- improvisoi, hyödyntää instrumenttitaitojaan esim. säveltäessään pienimuotoisia teoksia ja musisoi korvakuulolta

Opintojakson aikana oppilas on harjoitellut ja esittänyt monipuolista, eri tunnelmia ja tyylikästä edustavaa sekä instrumenttinsa teknisiä taitoja kehittävää ohjelmistoa opettajansa tarpeelliseksi katsoman määrän. Oppilas on harjoitellut ja esittänyt mahdollisuuksien mukaan myös omia sävellyksiään.

Opetus- ja työmuodot

- instrumenttiopetusta 45 min. viikoittain, opetukseen voi sisältyä myös ryhmäopetusta
- säännöllinen harjoittelu opettajan antamien ohjeiden mukaisesti
- konserttikäynnit / musiikin kuuntelutehtävät lukuvuosittain

Osaamisen osoittaminen

Oppilas osoittaa opintojakson aikana osaamisensa karttumista ja saa palautetta kehityksensä tueksi monin tavoin ja monenlaisissa tilanteissa, kuten

- lukuvuosittain suuntautumisvaihtoehtonsa työpajoissa, produktioissa

- esiintymisissä joko konservatorion konserteissa / tilaisuuksissa konservatorion ulkopuolella, opettajien oppilasiloissa / luokkatunneilla, tallenteilla tms. oppilaan opintoja ja edistymistä palvelevalla tavalla
- opintojakson päätteeksi
- esittelemällä instrumenttiosaamisensa henkilökohtaisessa lopputyössään, lopputyölle suunnitellun sisällön mukaisesti (ks. lopputyön ohjeistus)

Palautteen saaminen, oppimisen ja osaamisen arviointi

Oppilas saa

- saa jatkuvaa palautetta omalta opettajaltaan
- käy lopputyönsä arviointikeskustelun ja saa palautteen lopputyöstä annetun ohjeistuksen mukaisesti, ks. lopputyön kuvaus
- lopputyö arvioidaan soveltuvien laajan oppimäärän hyvän osaamisen kriteerien mukaisesti
- jos lopputyö koostuu useammasta kuin yhdestä osasta, arviointikeskustelu käydään vasta viimeisen osan jälkeen, aiemmat osiot taltioidaan soveltuvalla tavalla arviointia varten
- sanallinen palaute kirjataan oppilaan opintorekisteriin

MUSIIKIN HAHMOTTAMIS- JA SÄVELLYSTAITOT (200 h)

Musiikin teoria ja säveltapailu

Opintojakson tavoitteet ja sisältö

- musiikin elementtien ja niiden osa-alueiden kuulonvarainen tunnistaminen ja nimeäminen
- musiikin elementtien ja niiden osa-alueiden järjestelmällinen harjoittelu soitonopiskelun tueksi
- musisointi laulaen ja soittaen ryhmässä
- nuottikuvan hahmottamisen harjoittelu
- nuotinluvun harjoittelu soitonopiskelun tueksi
- tutustuminen modernin nuotinkirjoituksen merkintätapoihin
- tutustuminen tonaalisten asteikkojen ohessa muihin asteikkotyyppisiin, esim. moodeihin
- musiikin harmonian opiskelu kolmi- ja nelisointujen sekä perusfunktioiden avulla
- tutustuminen yleisimpiin muunnosointutyyppeihin
- soinnuttamisen, sointujaksojen ja sointuanalyysin harjoittelu
- sisäisen kuulemisen taidon sekä intonaation tarkkuuden kehittäminen ja vahvistaminen soitonopiskelun tueksi
- ryhmässä toimimisen harjoittelu, saman ikäisiin opiskelukavereihin tutustuminen opiskelumotivaation tukemiseksi
- musiikin teknologian hyödyntäminen opiskelussa
- valmiuksien saaminen valinnaisia opintojaksoja varten

Opintojakson suoritettuaan oppilas osaa

- nuotinkirjoituksen peruselementit
- sävellajit ja kvinttiympyrä
- intervallit priimistä desimiin
- kolmi- ja nelisointujen laadut ja muodot
- sointuasteet ja peruslopuketyypit
- sointu- ja hajasävelanalyysin perusteet, myös moduloivassa tekstuurissa
- yleisimpiä muunnosointuja, esim. välidominantteja
- tuottaa rytmejä, melodioita ja harmonioita musisoiden ja kirjoittaen
- soveltaa musiikin perusteissa opittuja tietoja ja taitoja soiton-/laulunopiskelussaan, improvisoinnissa ja oman musiikin tekemisessä tms.

Opetus- ja työmuodot

- ryhmäopetusta 90 min. viikoittain lukuvuoden ajan

- musisointi-, kuuntelu- ja analysointiharjoitukset ryhmässä, nuoteista laulamisen ja soittamisen harjoittelu yksin ja ryhmässä, musiikin kirjoittamisen harjoittelu, mupe-tietotaidon soveltaminen itse soitettuun / laulettuun musiikkiin, teknologian käyttö

Osaamisen osoittaminen

Oppilas osallistuu säännöllisesti ja aktiivisesti opetukseen, tekee kurssitehtävät ja osoittaa opintojakson aikana osaamisensa karttumista ja saa suullista palautetta kehittymisensä tueksi. Oppilas tekee taitotestin/testejä.

Palautteen saaminen, oppimisen ja osaamisen arviointi

Oppilas saa

- lyhyen suullisen palautteen omalta opettajaltaan vähintään kerran lukuvuodessa.
- opintorekisteriin kirjatun sanallisen palautteen ja merkinnän opintojakson suorituksesta (suoritettu/suoritus kesken)

Edeltävät suoritukset

Musiikin perusteet 3 tai lähtötason kartoituksessa todettu osaaminen

Korvaavat suoritukset

Mupe 5 ja 6 tai lähtötason kartoituksessa todettu osaaminen

Harmoniaoppi

Opintojakson tavoitteet ja sisältö

- sointujen muodostaminen annetun basson ja numeromerkintöjen perusteella
- keskeisimpien reaalisoitumerkkien omaksuminen soiton tueksi
- äänenkuljetuksen perusteet kirjoittaen ja soittaen
- valmiuksien saaminen continuo-soittoon sekä säveltämisen/sovittamisen opintoihin

Opintojakson suoritettuaan oppilas

- ymmärtää continuo- ja reaalisoitumerkintätapoja
- osaa äänenkuljetuksen perusteita kirjoittaen neliäänistä satsia
- soveltaa opittuja tietoja ja taitoja soiton-/laulunopiskelussaan ja oman musiikin tekemisessä

Opetus- ja työmuodot

- ryhmäopetusta 60 min. viikoittain lukuvuoden ajan
- musiikin kirjoitusharjoituksia

Osaamisen osoittaminen

Oppilas osallistuu säännöllisesti ja aktiivisesti opetukseen, tekee kurssitehtävät ja osoittaa opintojakson aikana osaamisensa karttumista ja saa suullista palautetta kehittymisensä tueksi. Oppilas tekee taitotestin/testejä.

Palautteen saaminen, oppimisen ja osaamisen arviointi

Oppilas saa

- lyhyen suullisen palautteen omalta opettajaltaan vähintään kerran lukuvuodessa
- opintorekisteriin merkinnän opintojakson suorituksesta (suoritettu/suoritus kesken)

Korvaavat suoritukset

Aiemmin suoritettu harmoniaopin kurssi tai lähtötason kartoituksessa todettu osaaminen

Tavoitteet ja sisältö

Opintojen tavoitteet asetetaan yhdessä opettajan kanssa, ja niiden saavuttamista seurataan lukuvuosittain.

Opintojakson suoritettuaan oppilas

Esittäminen ja ilmaiseminen

- ilmaisee ja jäsentää luontevasti omia musiikillisia ideoitaan kirjoitetun nuottikuvan kautta
- hyödyntää eri instrumenttien ominaispiirteitä sävellyksissään

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

- osaa itsenäisesti kartuttaa taitojaan laajentamalla soitin- ja tyyliintuntemustaan ja
- tutustuu aktiivisesti nuotinnusohjelmien päivitysten tuomiin lisäominaisuuksiin
- soveltaa musiikin hahmotustaitojaan sävellystyössään
- ymmärtää ergonomian ja kuulonsuojelun tärkeyden työskentelyssään

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- hahmottaa kuulemansa ja nuottikuvan perusteella musiikin elementtejä (rytmi, melodia, harmonia, muoto, dynamiikka, sointiväri) ja rakenteita ja osaa hyödyntää niitä säveltämisessä

Säveltäminen ja improvisointi

- osaa hyödyntää improvisointia ja sen tallentamista työvälineenä säveltämisessä
- osaa säveltää ja sovittaa pienimuotoisia teoksia oman soittimensa lisäksi useammalle soittimelle

Lisäksi oppilas

- osaa käyttää yleisimpiä nuotinnusohjelmien toimintoja (nuottien syöttö, muokkaus, kopiointi ja muotoilu)
- osaa lisätä nuottikuvaan esitys-, dynamiikka- ja tempomerkintöjä sekä tekstiä
- osaa luoda yksinkertaisen partituurin useammalle soittimelle ja tuottaa siitä erilliset stemmat

Opetus- ja työmuodot

- ryhmäopetusta viikoittain 90 minuuttia lukuvuoden ajan, itsenäistä työskentelyä, pari- ja pienryhmätyöskentelyä
- pieniä, yhden oppitunnin aikana toteutettavia eri tavoitealueisiin liittyviä harjoitustehtäviä
- oman musiikkiteoksen laatiminen

Osaamisen osoittaminen

Oppilas osoittaa oppimisensa ja osaamisensa karttumista ja saa palautetta opintojakson aikana kehittymisensä tueksi sekä opintojakson päätteeksi kokoamastaan

- portfolioista, joka sisältää oppilaan laatimia erilaisia harjoitustehtäviä ja oppilaan oman, useamman kuin yhden soitin- tai lauluosuuden sisältävän musiikkiteoksen

Palautteen saaminen, oppimisen ja osaamisen arviointi

Oppilas

- saa opettajaltaan jatkuvaa palautetta osaamisensa edistymisestä ja kannustusta itsearviointiin
- saa palautetta toisilta ryhmänsä oppilailta esitellessään töitään ja antaa vertaispalautetta muille ryhmäläisille
- käy opintojakson päätteeksi arviointikeskustelun opettajansa ja toisen opettajan kanssa ja saa sanallisen palautteen laatimastaan portfolioista ja sävelteoksesta
 - arvioinnin kohteina ovat musiikin luova tuottaminen (myös laaditun sävelteoksen monipuolisuus ja laajuus), musiikin hahmottamisen taidot, nuotinnusohjelmien käyttö sekä oppimaan oppiminen ja harjoittelu
- sanallinen palaute kirjataan oppilaan opintorekisteriin

Edeltävät suoritukset

Säveltäminen ja musiikinteoria, Harmoniaoppi (voi opiskella yhtä aikaa)

Musiikin perusteet 3

OPINTOJAKSO ON SUORITETTAVA SYVENTÄVIEN OPINTOJEN ALKAESSA, JOS OPPILAS EI OLE SUORITTANUT SITÄ OSANA MUSIIKIN PERUSTASON OPINTOJAAN

Opintojakson tavoitteet ja sisältö

- musiikin elementtien ja niiden osa-alueiden kuulonvarainen tunnistaminen ja nimeäminen
- musiikin elementtien ja niiden osa-alueiden järjestelmällinen harjoittelu soitonopiskelun tueksi
- musisointi laulaen ja soittaen ryhmässä
- musiikillinen keksiminen ja pienimuotoinen improvisointi rytmi- ja luokkasoittimin
- nuottikuvan hahmottamisen harjoittelu
- nuotinluvun perusteiden harjoittelu soitonopiskelun tueksi
- musiikin harmonian opiskelu peruskolmisointujen ja perusfunktioiden avulla
- soinnuttamisen ja sointuanalyysin harjoittelu
- sisäisen kuulemisen taidon sekä intonaation tarkkuuden kehittäminen ja vahvistaminen soitonopiskelun tueksi
- ryhmässä toimimisen harjoittelu, saman ikäisiin harrastuskavereihin tutustuminen opiskelumotivaation tukemiseksi
- musiikin teknologian hyödyntäminen opinnoissa
- oppilas saa valmiudet jatkaa syventäviin opintoihin

Opintojakson suoritettuaan oppilas osaa

- nuottien nimet g- ja f-avaimella
- laulutavut (solmisaatiot do, re mi jne.)
- asteikkoja kuuteen etumerkkiin, harmoninen ja melodinen molli
- intervaleja laatuineen priimistä oktaaviin, myös ylinouseva kvartti (y4) ja vähennetty kvintti (v5)
- kolmisointujen laadut (duuri, molli, vähennetty ja ylinouseva)
- sointuasteet, pääpaino toonika-, subdominantti- ja dominanttiasteella
- kolmisointujen käännökset
- sointuanalyysin perusteet
- hahmottaa aika-arvoja, tahtiosoitukseen, tahtiviivan ja sykkeen
- tuottaa helppoja rytmejä ja melodioita musisoiden ja kirjoittaen
- soveltaa musiikin perusteissa opittuja tietoja ja taitoja soiton-/laulunopiskelussaan, improvisoinnissa ja oman musiikin tekemisessä tms.
- tutustuu musiikin teknologiaan esim. musiikin kirjoittamisen ja tallentamisen ohjelmiin

Opetus- ja työmuodot

- ryhmäopetusta 60 min. viikoittain lukuvuoden ajan
- musisointi- ja kuunteluharjoitukset ryhmässä, nuoteista laulamisen ja soittamisen harjoittelu yksin ja ryhmässä, musiikin kirjoittamisen harjoittelu, musiikillisen keksimisen ja improvisoinnin kokeileminen, mupen tietotaidon soveltaminen itse soitettuun / laulettuun ja tehtyyn musiikkiin, teknologian käyttö osana mupe-opintoja

Osaamisen osoittaminen

Oppilas osallistuu säännöllisesti ja aktiivisesti opetukseen ja osoittaa opintojakson aikana osaamisensa karttumista ja saa suullista palautetta kehittymisensä tueksi. Oppilas tekee pienimuotoisen taitotestin/-testejä.

Palautteen saaminen, oppimisen ja osaamisen arviointi

Oppilas saa

- lyhyen suullisen palautteen omalta opettajaltaan vähintään kerran lukuvuodessa

- opintorekisteriin merkinnän opintojakson suorituksesta (suoritettu/suoritus kesken)

Korvaavat suoritukset

Musiikin perusteet 3 tai lähtötason kartoituksessa todettu osaaminen

MUSIIKKITEKNOLOGIATAIDOT (150 h)

Äänitys- ja äänentoistotaidot

Tavoitteet ja sisältö

Opintojen tavoitteet asetetaan yhdessä opettajan kanssa, ja niiden saavuttamista seurataan lukuvuosittain.

Opintojakson suoritettuaan oppilas

Esittäminen ja ilmaiseminen

- ilmaisee ja toteuttaa luontevasti omia ja toisten musiikillisia ideoita äänitteellä tai esitystilanteen miksaajana
- hyödyntää äänitysohjelmien aliohjelmien (plug-in) ja digitaalisten miksereiden tarjoamia mahdollisuuksia luovissa ratkaisuissaan
- toimii luontevasti osana ryhmää

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

- kartuttaa itsenäisesti taitojaan laajentamalla äänifysiikan ja akustiikan tietämystään ja tutustuu aktiivisesti äänitysohjelmien päivitysten tuomiin lisäominaisuuksiin
- ymmärtää turvallisuuden, ergonomian ja kuulonsuojelun tärkeyden työskentelyssä

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- mukauttaa toimintaansa vallitsevien akustisten olosuhteiden mukaan
- hahmottaa eri kerroksia musiikista ja muokkaa ja ekvalisoi ääntä sen mukaan
- jäsentelee äänittämäänsä musiikin muotorakenteita noudattaen

Säveltäminen ja improvisointi

- käyttää äänittämistä ja äänen muokkausta luontevasti yhtenä säveltämisen ja improvisoinnin työtavoista

Lisäksi oppilas

- *tuntee yleisimmät musiikin toistamiseen ja tallentamiseen liittyvät laitteet ja välineet (äänikortit, mikrofonit, johdot, mikserit ja äänentoistolaitteet), ja osaa toimia niiden kanssa esiintymis- ja äänitystilanteessa*
- *hallitsee yleisimmät äänitysohjelmien toiminnot (äänitys, editointi, signaalin reititys, aliohjelmat, miksaus) ja osaa tuottaa ja jakaa soivan lopputuloksen digitaalisessa muodossa*
- *ymmärtää moniraitaäänityksen peruseräitä*
- *hallitsee yleisimmät mikserin ja PA-laitteiden toiminnot ja toimintaperiaatteet*
- *hyödyntää monipuolisesti mobiiliteknologiaa äänittämisessä ja äänen muokkauksessa*

Opetus- ja työmuodot

- ryhmäopetusta viikoittain 90 minuuttia lukuvuoden ajan, itsenäistä työskentelyä, pari- ja pienryhmätyöskentelyä
- itsenäistä tiedonhankintaa
- pieniä, yhden tai useamman oppitunnin aikana toteutettavia eri tavoitealueisiin liittyviä tehtäviä
- äänitallenteen tekeminen tai musiikkiesityksen äänentoiston suunnittelu ja toteutus
- harjoitustehtävissä voidaan työskennellä yhdessä myös muiden soittajien ja laulajien kuin kurssin osallistujien kanssa

Osaamisen osoittaminen

Oppilas osoittaa oppimisensa ja osaamisensa karttumista ja saa palautetta opintojakson aikana kehittymisensä tueksi sekä opintojakson päätteeksi kokoamastaan

- portfolioista, joka sisältää oppilaan laatimia erilaisia harjoitustehtäviä sekä joko oppilaan toteuttaman äänitteen tai äänentoistotilanteen

Palautteen saaminen, oppimisen ja osaamisen arviointi

Oppilas

- saa opettajaltaan jatkuvaa palautetta osaamisensa edistymisestä ja kannustusta itsearviointiin
- saa palautetta toisilta ryhmänsä oppilailta esitellessään töitään ja antaa vertaispalautetta muille ryhmäläisille
- käy opintojakson päätteeksi arviointikeskustelun opettajansa ja toisen opettajan kanssa ja saa sanallisen palautteen laatimastaan äänitteestä tai äänentoistotehtävästä
 - arvioinnin kohteina ovat äänitys-/äänentoistoteknologian käyttö, musiikin luova tuottaminen (myös opitun monipuolinen hyödyntäminen ja suunnittelutaidot, työn haastavuus ja laajuus), musiikin hahmottamisen ja kuuntelemisen taidot sekä oppimaan oppiminen ja harjoittelu
- sanallinen palaute kirjataan oppilaan opintorekisteriin

Edeltävät suoritukset

-

Musiikinteko-ohjelmien käyttö

Tavoitteet ja sisältö

Opintojen tavoitteet asetetaan yhdessä opettajan kanssa, ja niiden saavuttamista seurataan lukuvuosittain.

Opintojakson suoritettuaan oppilas

Esittäminen ja ilmaiseminen

- ilmaisee ja toteuttaa luontevasti omia ja toisten musiikillisia ideoita musiikinteko-ohjelmia hyödyntäen
- hyödyntää musiikinteko-ohjelmien efektien ja aliohjelmien monipuolisia mahdollisuuksia luovissa ratkaisuissaan

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

- kartuttaa itsenäisesti taitojaan tutustumalla eri musiikinteko-ohjelmiin ja käyttöjärjestelmiin ja musiikinteko-ohjelmien päivitysten tuomiin lisäominaisuuksiin
- ymmärtää ergonomian ja kuulonsuojelun tärkeyden työskentelyssään

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- hahmottaa musiikin eri kerroksia ja muokkaa ja ääntä sen mukaan
- jäsentelee soivaa lopputulosta musiikin muotorakenteita noudattaen

Säveltäminen ja improvisointi

- luo musiikkia itse ja ryhmän jäsenenä
- hyödyntää monipuolisesti mobiiliteknologiaa musiikin luomisessa

Lisäksi oppilas

- *tuntee musiikinteko-ohjelmien tärkeimmät toimintaperiaatteet ja osaa käyttää yleisimpiä ohjelmia*
- *hallitsee äänen ja soittotiedon tallentamisen perustiedot, kuten äänenkäsittely, efektointi ja miksaus*
- *osaa tuottaa ja jakaa soivan lopputuloksen digitaalisessa muodossa*

Opetus- ja työmuodot

- ryhmäopetusta viikoittain 90 minuuttia lukuvuoden ajan, itsenäistä työskentelyä, pari- ja pienryhmätyöskentelyä
- itsenäistä tiedonhankintaa, oppimisalustan käyttöä
- pieniä, yhden tai useamman oppitunnin aikana toteutettavia eri tavoitealueisiin liittyviä tehtäviä
- useita erilaisia soitinosuuksia (raitoja) sisältävän musiikkiteoksen toteuttaminen

Osaamisen osoittaminen

Oppilas osoittaa oppimisensa ja osaamisensa karttumista ja saa palautetta opintojakson aikana kehittymisensä tueksi sekä opintojakson päätteeksi kokoamastaan

- portfolioista, joka sisältää oppilaan laatimia erilaisia harjoitustehtäviä sekä oppilaan toteuttaman, joitakin minuutteja kestävän ja useita erilaisia soitinosuuksia (raitoja) sisältävän musiikkiteoksen

Palautteen saaminen, oppimisen ja osaamisen arviointi

Oppilas

- saa opettajaltaan jatkuvaa palautetta osaamisensa edistymisestä ja kannustusta itsearviointiin
- saa vertaispalautetta muilta ryhmänsä oppilailta ja antaa vertaispalautetta ryhmäläisten töistä
- käy opintojakson päätteeksi arviointikeskustelun opettajansa ja toisen opettajan kanssa ja saa sanallisen palautteen laatimastaan musiikkiteoksesta
 - arvioinnin kohteina ovat musiikin luova tuottaminen, musiikkiteknologian käyttö, (myös opitun monipuolinen hyödyntäminen, työn haastavuus, laajuus ja viimeistely), musiikin hahmottamisen taidot sekä oppimaan oppiminen ja harjoittelu
- sanallinen palaute kirjataan oppilaan opintorekisteriin

Edeltävät suoritukset

Sävellys ja nuotinkirjoitustaidot, äänitys- ja äänentoistotaidot

PRODUKTIOT JA TAIDEYHTEISTYÖ (40 h)

Tavoitteet ja sisältö

Opintojen tavoitteet asetetaan yhdessä opettajan kanssa, ja niiden saavuttamista seurataan lukuvuosittain.

Opintojakson suoritettuaan oppilas

Esittäminen ja ilmaiseminen

- ilmaisee ja toteuttaa musiikillisia ideoita teoksen vaatimalla tavalla esiintyjänä taikka esitystekniikasta tai tallentamisesta huolehtien

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

- osaa toimia ryhmän jäsenenä harjoitus- ja esitystilanteessa
- ymmärtää oman osuutensa merkityksen ja osaa valmistautua itsenäisesti

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- kuuntelee muita esiintyjiä ja mukauttaa oman musisointinsa osaksi kokonaisuutta
- säveltäjänä kuuntelee analyttisesti soivaa musiikkia ja pystyy tarpeen mukaan muokkaamaan teosta

Säveltäminen ja improvisointi

- säveltäjänä tuottaa esityskokoonpanolle luontevaa ja vaatimustasoltaan sopivaa musiikkia
- esiintyjänä pystyy tarvittaessa improvisoimaan teoksen vaatimalla tavalla

Oppilas toimii osana ryhmää, joka toteuttaa esityksen tai tallenteen (esimerkiksi konsertin, musiikkiteatteriesityksen, monimediaesityksen tai ääni- tai kuvataallenteen). Produktiossa voi olla mukana esim. sävellystaidot- ja musiikinteko-ohjelmat -kurssien oppilaita.

Opetus- ja työmuodot

- opintojakso toteutetaan periodina, joka tähtää esityksen valmistumiseen (laskennallinen laajuus on noin 35 h)
- ryhmätyöskentelyä yhden tai useamman opettajan johdolla
- yhteistä suunnittelua
- sovitun työnjaon mukaista itsenäistä työskentelyä
- esityksen harjoittelua itsenäisesti ja ryhmässä
- esityksen toteuttaminen

Osaamisen osoittaminen

Oppilas osoittaa oppimisensa ja osaamisensa karttumista ja saa palautetta opintojakson aikana kehittymisensä tueksi. Oppilas

- osallistuu täysipainoisesti tuotannon valmistamiseen ja esittämiseen sekä kantaa vastuun omasta osuudestaan
- tuotantoon osallistuminen voi olla myös oppilaan lopputyö

Palautteen saaminen, oppimisen ja osaamisen arviointi

Oppilas

- saa opettajaltaan jatkuvaa palautetta osaamisensa edistymisestä ja kannustusta itsearviointiin
- saa ja antaa vertaispalautetta tuotannon valmistamisen aikana
- käy opintojakson pääteeksi arviointikeskustelun opettajansa ja toisen opettajan kanssa ja saa sanallisen palautteen osuudestaan tuotannossa
 - arvioinnin kohteina ovat oppilaan osuuden mukaisesti jokin tai jotkin seuraavista: musiikillinen ilmaisu, musiikillisen ohjelmiston hallinta, esiintymistaidot, musiikillisen ryhmän jäsenenä toimiminen, musiikin luova tuottaminen, musiikkiteknologian käyttö, musiikin hahmottamisen taidot sekä oppimaan oppiminen ja harjoittelu
- jos kyseessä on oppilaan lopputyö, se arvioidaan arviointikeskustelussa lopputyöstä annetun ohjeistuksen mukaisesti (ks. lopputyön ohjeistus)
- sanallinen palaute kirjataan oppilaan opintorekisteriin

Edeltävät suoritukset

Sävellystaidot ja nuotinkirjoitusohjelmat tai

Äänitys- ja äänentoistotaidot

tuotannon ja osallistujan tehtävän osaamisvaatimusten mukaisesti

VALINNAISET OPINNOT

Valinnaiset opinnot täydentävät suuntautumisvaihtoehdon opintoja, niiden valitseminen ei ole välttämätöntä.

Musiikin hahmottamista musisoiden

Opintojakson tavoitteet ja sisältö

- musiikin elementtien ja niiden osa-alueiden työstämistä soitonopiskelun tueksi
- musisointia laulaen ja soittaen ryhmässä
- nuottikuvan hahmottamisen harjoittelua käytännössä
- musiikin rakenteiden (esim. sointuanalyysin, muotorakenteen) harjoituksia käytännössä
- yläsävelsarjan toiminnan ymmärtäminen
- intonaatioharjoituksia ryhmässä

Opintojakson suoritettuaan oppilas osaa

- hahmottaa musiikin perusrakenteita omasta ohjelmistostaan
- soveltaa musiikin perusteissa opittuja tietoja ja taitoja soiton-/laulunopiskelussaan ja oman musiikin tekemisessä

Opetus- ja työmuodot

- ryhmäopetusta 60 min. viikoittain lukukauden ajan
- musisointi- ja kuunteluharjoitukset ryhmässä, mupen tietotaidon soveltaminen itse soitettuun / laulettuun tai tehtyyn musiikkiin, teknologian käyttö osana mupen opintojaksoa

Osaamisen osoittaminen

Oppilas osallistuu säännöllisesti ja aktiivisesti opetukseen, tekee kurssitehtävät ja osoittaa opintojakson aikana osaamisensa karttumista ja saa suullista palautetta kehittymisensä tueksi.

Palautteen saaminen, oppimisen ja osaamisen arviointi

Oppilas saa

- lyhyen suullisen palautteen omalta opettajaltaan vähintään kerran lukukaudessa
- opintorekisteriin merkinnän opintojakson suorituksesta (suoritettu/suoritus kesken)

Korvaavat suoritukset

Aiemmin hankittu osaaminen

Musiikin historia

Opintojakson tavoitteet ja sisältö

- musiikin historian tyylikausien tuntemisen laajentaminen kuuntelemalla, lukemalla, kirjoittamalla ja keskustelemalla
- musiikintuntemisen syventäminen Suomen musiikin sekä aikamme musiikin tapahtumiin
- keskeisiin säveltäjiin, teostyyppeihin ja yhtyekokoonpanoihin tutustuminen
- musiikin perussanastoon tutustuminen musiikkikirjoitusten ymmärtämistä varten
- musiikinkuuntelun ja konserttikäymisen muotoutuminen osaksi omaa musiikin harrastamista

Opintojakson suoritettuaan oppilas osaa

- tunnistaa eri aikakausille tyypillisiä soitinääniä ja esiintymiskokoonpanoja
- sijoittaa musiikin tyylikaudet aikajanelle
- tunnistaa keskeisiä teostyyppejä ja aikakausien muita tyylipiirteitä kuulemastaan musiikista
- kertoa ja kirjoittaa havaintoja kuulemastaan musiikista
- soveltaa musiikin perusteissa opittuja tietoja ja taitoja soiton-/laulunopiskelussaan

Opetus- ja työmuodot

- ryhmäopetusta 60 min. viikoittain lukuvuoden ajan
- kuuntelu- ja keskusteluharjoitukset ryhmässä, konserttikäynnit ja niihin liittyvien tehtävien suorittaminen, musiikin kirjoittamisen harjoittelu, mupe-tietotaidon soveltaminen itse soitettuun / laulettuun tai tehtyyn musiikkiin, teknologian käyttö osana opintojaksoa

Osaamisen osoittaminen

Oppilas osallistuu säännöllisesti ja aktiivisesti opetukseen, tekee kurssitehtävät ja osoittaa opintojakson aikana osaamisensa karttumista ja saa suullista palautetta kehittymisensä tueksi.

Palautteen saaminen, oppimisen ja osaamisen arviointi

Oppilas saa

- lyhyen suullisen palautteen omalta opettajaltaan vähintään kerran lukuvuodessa.
- suoritusmerkinnän opintorekisteriin (suoritettu/suoritus kesken)

Korvaavat suoritukset

Musiikkifilosofia

Opintojakson tavoitteet ja sisältö

- musiikintuntemuksen ja musiikillisen ajattelun laajentaminen ja syventäminen keskustelemalla, kirjoittamalla ja musiikkiaiheisia tekstejä kriittisesti lukemalla
- musiikkiaiheiseen sanastoon tutustuminen musiikkia koskevien tekstien ymmärtämistä varten
- musiikkifilosofian ja musiikkisosiologian alkeisiin tutustuminen
- musiikkiaiheisten tekstien lukemisen muotoutuminen osaksi omaa musiikin harrastamista

Opintojakson suoritettuaan oppilas osaa

- kertoa ja kirjoittaa havaintoja lukemistaan musiikkiaiheisista teksteistä ja kuulemastaan musiikista
- hahmottaa musiikkifilosofian perusteita
- soveltaa opittuja tietoja ja taitoja soiton-/laulunopiskelussaan

Opetus- ja työmuodot

- ryhmäopetusta 60 min. viikoittain lukuvuoden ajan
- luku-, kirjoitus- ja keskusteluharjoitukset ryhmässä, mahdolliset retket ja niihin liittyvien tehtävien suorittaminen, musiikista kirjoittamisen harjoittelu, mupe-tietotaidon soveltaminen itse soitettuun / laulettuun tai tehtyyn musiikkiin, teknologian käyttö osana opintojaksoa

Osaamisen osoittaminen

Oppilas osallistuu säännöllisesti ja aktiivisesti opetukseen, tekee opintojakson tehtävät ja osoittaa osaamisensa karttumista sekä saa suullista palautetta kehittymisensä tueksi.

Palautteen saaminen, oppimisen ja osaamisen arviointi

Oppilas saa

- lyhyen suullisen palautteen omalta opettajaltaan vähintään kerran lukuvuodessa.
- suoritusmerkinnän opintorekisteriin (suoritettu/suoritus kesken)

Korvaavat suoritukset

Aiemmin suoritettu musiikkifilosofian kurssi tai muutoin hankittu osaaminen

Musiikin perusteet 3

OPINTOJAKSO ON SUORITETTAVA SYVENTÄVIEN OPINTOJEN ALKAESSA, JOS OPPILAS EI OLE SUORITTANUT SITÄ OSANA MUSIIKIN PERUSTASON OPINTOJAAN

Opintojakson tavoitteet ja sisältö

- musiikin elementtien ja niiden osa-alueiden kuulonvarainen tunnistaminen ja nimeäminen
- musiikin elementtien ja niiden osa-alueiden järjestelmällinen harjoittelu soitonopiskelun tueksi
- musisointi laulaen ja soittaen ryhmässä
- musiikillinen keksiminen ja pienimuotoinen improvisointi rytmi- ja luokkasoittimin
- nuottikuvan hahmottamisen harjoittelu
- nuotinluvun perusteiden harjoittelu soitonopiskelun tueksi
- musiikin harmonian opiskelu peruskolmisointujen ja perusfunktioiden avulla
- soinnuttamisen ja sointuanalyysin harjoittelu

- sisäisen kuulemisen taidon sekä intonaation tarkkuuden kehittäminen ja vahvistaminen soitonopiskelun tueksi
- ryhmässä toimimisen harjoittelu, saman ikäisiin harrastuskavereihin tutustuminen opiskelumotivaation tukemiseksi
- musiikin teknologian hyödyntäminen opinnoissa
- oppilas saa valmiudet jatkaa syventäviin opintoihin

Opintojakson suoritettuaan oppilas osaa

- nuottien nimet g- ja f-avaimella
- laulutavut (solmisaatiot do, re mi jne.)
- asteikkoja kuuteen etumerkkiin, harmoninen ja melodinen molli
- intervaleja laatuineen priimistä oktaaviin, myös ylinouseva kvartti (y4) ja vähennetty kvintti (v5)
- kolmisointujen laadut (duuri, molli, vähennetty ja ylinouseva)
- sointuasteet, pääpaino toonika-, subdominantti- ja dominanttiasteella
- kolmisointujen käännökset
- sointuanalyysin perusteet
- hahmottaa aika-arvoja, tahtiosoituksen, tahtiviivan ja sykkeen
- tuottaa helppoja rytmejä ja melodioita musisoiden ja kirjoittaen
- soveltaa musiikin perusteissa opittuja tietoja ja taitoja soiton-/laulunopiskelussaan, improvisoinnissa ja oman musiikin tekemisessä tms.
- tutustuu musiikin teknologiaan esim. musiikin kirjoittamisen ja tallentamisen ohjelmiin

Opetus- ja työmuodot

- ryhmäopetusta 60 min. viikoittain lukuvuoden ajan
- musisointi- ja kuunteluharjoitukset ryhmässä, nuoteista laulamisen ja soittamisen harjoittelu yksin ja ryhmässä, musiikin kirjoittamisen harjoittelu, musiikillisen keksimisen ja improvisoinnin kokeileminen, mupen tietotaidon soveltaminen itse soitettuun / laulettuun ja tehtyyn musiikkiin, teknologian käyttö osana mupe-opintoja

Osaamisen osoittaminen

Oppilas osallistuu säännöllisesti ja aktiivisesti opetukseen ja osoittaa opintojakson aikana osaamisensa karttumista ja saa suullista palautetta kehittymisensä tueksi. Oppilas tekee pienimuotoisen taitotestin/-testejä.

Palautteen saaminen, oppimisen ja osaamisen arviointi

Oppilas saa

- lyhyen suullisen palautteen omalta opettajaltaan vähintään kerran lukuvuodessa.
- suoritusmerkinnän opintorekisteriin (suoritettu/suoritus kesken)

Korvaavat suoritukset

Musiikin perusteet 3 tai lähtötason kartoituksessa todettu osaaminen

SYVENTÄVÄT YHTEISMUSISOINTITAITOT

Tavoitteet ja sisältö

Oppilas musisoi yhdessä toisten kanssa erilaisissa kokoonpanoissa ja syventää yhteismusisointitaitojaan. Opintojen tavoitteet asetetaan yhdessä opettajan tai ryhmän ohjaajan kanssa, ja niiden saavuttamista seurataan lukuvuosittain.

Opintojakson suoritettuaan oppilas

Esittäminen ja ilmaiseminen

- on esiintynyt ryhmänsä kanssa lukukausittain erilaisissa tilaisuuksissa
- hallitsee oman osuutensa osana kokonaisuutta moniäänisessä tekstuurissa ja kykenee tulkitsemaan eri aikakausien musiikkia

- ilmaisee selkeästi ja rohkeasti omia ja ryhmän musiikillisia ajatuksia mm. fraseerauksen ja nyansoinnin kautta
- ymmärtää ja tulkitsee ryhmän johtajan käyttämää elekieltä
- nauttii yhteismusisoinnista ja esiintymisestä sekä hallitsee lavakäyttäytymisen
- toimii aktiivisesti, oma-aloitteisesti ja itsenäisesti ryhmän jäsenenä

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

- on sitoutunut ryhmän toimintaan ja harjoittelee itsenäisesti sekä tavoitteellisesti
- haluaa syventää yhteismusisointitaitojaan
- arvioi omaa osaamistaan sekä itsenäisesti että saadun palautteen perusteella ja asettaa tavoitteita omalle sekä ryhmän kehittymiselle
- huolehtii fyysisestä toimintakyvystään, kuulonsuojelusta ja ergonomiasta
- osaa harjoitella ryhmän kanssa ilman ohjaajan läsnäoloa
- haluaa oppia lisää

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- keskittyy ja reagoi yhteismusisointitilanteessa sekä omaan että yhteiseen musisointiin
- lukee ja ymmärtää nuottikuvaa ja partituuria sekä hahmottaa musiikin rakenteita ja harmonioita
- kuuntelee musisointia analysoiden ja muokkaa toimintaansa havaintojensa perusteella
- kuuntelee musiikkia monipuolisesti tutustuen eri tyyleihin ja aikakausiin

Opetus- ja työmuodot

- säännöllinen osallistuminen yhteismusisointiin lukuvuosittain (esim. Visollo tai Concordia - orkesteri, All 4 Voices tai Audite- kuoro, erilaiset pienryhmät, lied-duot, ensemblelaulu, kamarimusiikkikokoonpanot ja vanhan musiikin yhtyeet)
- opetus- ja työmuodot vaihtelevat ryhmän mukaan
- työskentelytavat sisältävät mm. laulua, soittoa, improvisointia ja kehonhuoltoa
- säännöllinen harjoittelu
- stemmojen harjoittelu myös omalla viikoittaisella soitto- tai laulutunnilla
- yhteismusisointipainotuksen valinneilla oppilailla ohjattu stemmojen harjoittelu on olennainen osa instrumenttiopetusta
- esiintyminen lukukausittain
- konserttikäynnit ja musiikin kuunteleminen

Osaamisen osoittaminen

Oppilas osoittaa opintojakson aikana osaamisensa karttumista ja saa palautetta kehityksensä tueksi monin tavoin ja monenlaisissa tilanteissa, kuten

- osallistumalla oman ryhmänsä harjoituksiin
- lukukausittaisissa esiintymisissä konservatorion konserteissa / tilaisuuksissa konservatorion ulkopuolella, opettajien oppilasilloissa / luokkatunneilla, tallenteilla tms. oppilaan / ryhmän opintoja ja edistymistä palvelevalla tavalla
- yhteismusisointiesitys voi olla lopputyö tai sen osa opintojen suuntautumisen mukaan

Palautteen saaminen, oppimisen ja osaamisen arviointi

Oppilas saa

- jatkuvaa palautetta ryhmänsä ohjaajalta ja vertaisarviointia toisilta ryhmän jäseniltä
- ryhmän esityksistä sanallista palautetta esiintymisten yhteydessä
- osallistumismerkinnän opintorekisteriin periodin tai lukukauden päätyttyä
- opintojakson suoritusmerkinnän saavutettuaan osaamistavoitteet, sanallinen palaute kirjataan opintorekisteriin (merkinnän antamiseen liittyvät ohjeet opettajille ovat opintojaksoliitteen lopussa)
 - suoritusmerkintä ja palaute voidaan kirjata myös oppilaan lopputyön arvioinnin yhteydessä, jos lopputyön ohjelmassa on yhteismusisointia

MUSIIKIN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN LOPPUTYÖ

Tavoitteet ja sisältö

Oppilas suunnittelee ja valmistaa osana syventävien opintojensa suuntautumisvaihtoehdon opintoja henkilökohtaisen lopputyön. Oppilas määrittelee lopputyönsä tavoitteet opettajansa ohjauksessa. Lopputyön tarkoituksena on osoittaa oppilaan musiikillisen osaamisen vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet.

Lopputyö voi muodostua erilaisista kokonaisuuksista tai keskittyä johonkin syvennettyyn osaamiseen. Lopputyö voi olla esim. konsertti, tallenne, osallistuminen produktioon, sävellystyö, koostua musiikin tuotantotehtävistä, olla monitaiteinen kokonaisuus tms. Lopputyön on oltava olennaiselta osaltaan soivaa musiikkia.

Opetus- ja työmuodot

Oppilas laatii lopputyönsä suunnitelman yhdessä opettajansa kanssa. Lopputyölle sovitaan ohjaaja ja ohjaukseen mahdollisesti tarvittavat resurssit / järjestelyt. Pääsääntöisesti lopputyö valmistetaan osana oppilaan suuntautumisvaihtoehtoon sisältyviä oppitunteja. Lopputyön maksimikesto on noin 30 minuuttia.

Osaamisen osoittaminen

Oppilas osoittaa lopputyön toteuttamisen aikana osaamisensa karttumista ja saa palautetta kehittyksensä tueksi monin tavoin ja monenlaisissa tilanteissa.

Palautteen saaminen, oppimisen ja osaamisen arviointi

Oppilas

- saa jatkuvaa palautetta omalta opettajaltaan / opettajiltaan lopputyön valmistamisprosessin aikana
- laatii arviointikeskustelua varten itsearviointin, jossa kuvaa mm. lopputyölleen asettamansa tavoitteet ja arvioi niiden saavuttamista
- käy lopputyönsä arvioijien kanssa arviointikeskustelun, jossa saa palautetta ja sanallisen oppilashallintojärjestelmään kirjattavan arvioinnin työstään, lopputyö arvioidaan suhteessa musiikin laajan oppimäärän hyvän osaamisen kriteereihin
- lopputyö (myös useasta osasta koostuva) arvioidaan yhdessä arviointikeskustelussa (oma opettaja ja 1-2 arvioijaa), viimeistä osiota edeltävät osat taltioidaan soveltuvalle tavalle arviointia varten
- sanallinen palaute kirjataan oppilaan opintorekisteriin

Lopputyön arviointi sisältyy syventävien opintojen päättöarviointiin, erillistä arviointia ei kirjata todistukseen (vain lopputyön aihe mainitaan).